

יכולה למנוע הצגת כל סרט שאינו מוצא חן בעיניה. גם כאשר הצנזורה הרשמית אינה יכולה לאסור את הצגתו, יש בידי המנגנון הממשלתי די אמצעים כדי לעשות זאת.

★ ★ ★

היה זמן, שאותה שליטה עצמה היתה לממשלה על העתונות. אם לא עלידי אסור רים, הפחה והענשה — הרי עלידי רבט חות, שיחוד וחלוקת טובות-הנאה: אם בצורת מודעות-בתשלום, אם בצורת קנייה סיווגית בשביל הצבא ובשביל מיסדות אחרים.

העולם הזה שבר את אחיות-ההק הוות, ואפשר היום לומר שאנו נהנים ממידה רבה

לפני קצת פחות מארבע שנים, נכנס לי מערכת צעיר יפה-תואר. הוא הציג את עצמו: פועל ערבי, העובד על דחפור ב" גבעתיים. תוך כדי עבודה, נתקל מספר פעמים בעצמות של בני-אדם ובגולגולות — שהובאו למקום בתוך ערימות של עפר, למילוי תעלות. "העפר הזה מבית-קברות המוסלמי בצפון תל-אביב", סיפר, "האם אי-אפשר לעשות משהו נגד הפגיעה הזאת?" היתה זו פגישתי הראשונה עם אחמד מצארויה, שבא העירה מכפר ערערה ש' במשולש.

פעם נוספת נפגשתי איתו, כאשר הזמין אותי לביקור במקום-המגורים של הפועלים הערביים, ברמת-יזחק.

ביקור זה גרם לי אחד הנעוצים הקשים

בכל עבודתי העיתונאית. גיר סיתי להעביר את הנעוצה ב" כתבה המצולמת "גיונגל בלב העיר" (העולם הזה 1350).

כתבה זו תרמה תרומה צנועה לנסיון, שיכול היה לשנות את פני המצב. בין הקוראים שתיארו הגיונגל זיעזעו אותם, נימנתה הגברת נינה די-נור, אחת הדמויות הבולטות בחברה התל-אביבית המסכילה. ביתה פתוח בפני יהודים וערבים, והיא יוזמת חוגים ברחבי הארץ לפגישות חברתיות מעורבות. התארגן גרעין קטן של אנשי רצון-טוב, אשר שם לו למטרה: בניית אכסניות זור לות לפועלים הערביים. נוסח תוכיר מפורט, עם הצעות מעשיות, אשר הוגש לשר העבודה יגאל אלון. אחרי מאמצים רבים, אף הוקמה ועדה בינמשרדית, כדי להכ" ריע בעניין, ולבסוף התקב" לה החלטה להקים אכסניות, בעזרת הממשלה.

למרבה הצער, לא יצא מכל הפעילות הברוכה ה'

זאת שום דבר ממשי. אולי מפני שהבעיה נפתרה כמעט לגמרי. לא עלידי בניית אכסניות זולות — אלא עלידי המיתון. הנפגעים הראשונים היו רבבות הפועלים הערביים, שהתרכזו בעיקר בענפי הבנייה. מחוסר עבודה, חזרו לכפריהם ונשארו שם. אלה המועסקים עדיין באזור תל-אביב נתקלים אמנם בקשיי-דיוור, אבל הבעיה הפכה לבעיה של מעטים — לא נגע חברתי מרכזי.

★ ★ ★

נוכחתי בכל הפרטים האלה, כאשר חזיתי השבוע בהצגת הסרט הקצר אני אחמד. כוכבו הוא אחמד מצארויה, ונושאו: אותו גיונגל בלב העיר. הוא זיעזע כל מי שראה אותו באותה עוצמת-זעזוע בה התנ" סיתי אני, כאשר ביקרתי באותם ריכוזים.

כאשר הוצג לראשונה לקבוצה של מוזמ" גים, חזו בו גם היועץ לעניינים ערביים, שמאל טולידאנו, וגם ראש המחלקה ה' ערבית של ההסתדרות, יעקב כהן. עם גמר ההקדנה, היו כל האורחים הרשמיים נוצ" מים ונסערים. גם כמה מן האורחים הטובים, בעלי ההשקפות הליברליות, היו נדהמים. כי הסרט באמת מזעזע.

אבל יש הבדל יסודי בין אני אחמד, לבין הכתבה של העולם הזה. את גיונגל בלב העיר יכולנו לפרסם, ולהעביר את הנעוצה לכל בית בישראל, ואילו את אני אחמד אין מפיקיו יכולים להציג.

כי לממשלה יש אחיות-הק על ענף ה' קולנוע. באמצעות ועדותיה השונות, היא

"העולם הזה" 1350 (1963)

של חופש-הביטוי, אם כי הממשלה מחפשת בהתמדה אמצעים לצמצם חופש זה. חזק לשון הרע היה הדוגמה האחרונה בשורה ארוכה של נסיונות.

לא כן בענף הקולנוע — שהיא אחד מ' אמצעי-התקשורת ההמוניים החשובים ביותר. זאת הוכיחה פרשת אני אחמד.

בשלב הראשון, הכתיב היועץ לעניינים ערביים שינריים בטקסט של הסרט. אחרי שהסרט עבר את השלב הזה, ומינהל ההס' ברה אף הזמין לעצמו עותק ממנו, הוזקק המיכשול השני: הצנזורה. אחרי ויכוח ארוך — אישר הסרט. ואז התערבה סמכות ממלכתית שלישית: הועדה שבסמכותה ל' הכריז על סרט כ"סרט ישראלי". היא החלי" טה שהוא אינו סרט ישראלי.

דויד ארנפלד, שמימן את הסרט, ואחמד מצארויה, הממלא בו את התפקיד הראשי, נימנים עם מייסדי וראשי תנועת העולם הזה — כוח חדש. אבל הסרט אינו מוצר של התנועה. הוא קריאת-מחאה פרטית על מצב מועז. כדי להתניק קריאה זו מוכנים מוסדות השלטון לכל. אפילו הבטיחו לארזי פלד תשלום מתחת לשולחן, ובלבד שיש' כים לגנוז את הסרט. הוא סירב, כמובן, ועכשיו נטוש המאבק על חיפוש הקולנוע.

אש כפ

תזכיר

הפקידה שידעה יותר מדי העסיקה השבוע את בית-המשפט הגבוה לצדק. שלושה שופטים דנו בבקשה שהגיש עורך-הדין שלמן טוויק (העולם הזה 1535), כי יתנו צו על תנאי נגד מנהל בית-החולים בבתיים, ד"ר זאב ירמולוביץ. החלטת השלושה: על הפקידה אסור כהן לפנות עתה בכתב למנהלי בית-החולים, אחרי שפנתה אליהם קודם בטלפון. אם גם הפעם "סרבו" לתת לפרקליטה את המיטמכים בתיק האישפוז שלה, כי אז תקבל את הצו המבוקש. בינתיים הועברה עלידי הנהלת בית-המשפט מבית-המשפט המחוזי, לבית-משפט השלום בתל-אביב.

חוויה נפלאה-באמבט קרם Fenjal

פנז'אל — קרם האמבט השיוצרי שכבש את נשות העולם — נמכר עתה גם בארץ.

פנז'אל נמס מיד במים. שעה שאת טובלת באמבט הופך עור גופך לצעיר גמיש ורענן. במקלחת מספיק לפזר מעט פנז'אל על הכתפיים. תמיסתו במים הזורמים חודרת לעור, ומעניקה לך אותה תחושה צעירה ורעננה. גם לטיפול יומיומי בפנים — כדאי להכניס טיפות אחדות של פנז'אל למים.

מכסה מלא של פנז'אל מספיק לאמבטיה אחת.

fenjal

מיוצר ע"י בלמון בע"מ ת"א ★ המפיצים: חב' נורית בע"מ ת"א